ประโยค ๑ - ๒
แปล มคธเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อุปาสโก ธมฺมสฺสวนนฺตรายํ อนิจฺฉนฺโต “อาคเมถ อาคเมถาติ อาห ฯ ภิกฺขู “อมฺเห วทตีติ สญฺญาย ตุณฺหี อเหสุ ฯ อถสฺส ปุตฺตธีตโร “อมฺหากํ ปิตา ปุพฺเพ ธมฺมสฺสวเนน อติตฺโต อโหสิ, อิทานิ ปน ภิกฺขู ปกฺโกสาเปตฺวา สชฺฌายํ กาเรตฺวา สยเมว วาเรติ, มรณสฺส อภายนกสตฺโต นาม นตฺถีติ วิรวึสุ ฯ ภิกฺขู “อิทานิ อโนกาโสติ อุฏฺฐายาสนา ปกฺกมึสุ ฯ อุปาสโก โถกํ วีตินาเมตฺวา สตึ ปฏิลภิตฺวา ปุตฺเต ปุจฺฉิ “กสฺมา กนฺทถาติ ฯ “ตาต ตุมฺเห ภิกฺขู ปกฺโกสาเปตฺวา ธมฺมํ สุณนฺตา สยเมว วารยิตฺถ, อถ มยํ ‘มรณสฺส อภายนกสตฺโต นาม นตฺถีติ กนฺทิมฺหาติ ฯ “อยฺยา ปน กุหินฺติ ฯ “อโนกาโสติ อุฏฺฐายาสนา ปกฺกนฺตา ตาตาติ ฯ “นาหํ อยฺเยหิ สทฺธึ กเถมีติ ฯ “อถ เกน สทฺธึ กเถถาติ ฯ “ฉหิ เทวโลเกหิ เทวตา ฉ รเถ อลงฺกริตฺวา อาทาย อากาเส ฐตฺวา ‘อมฺหากํ เทวโลเก อภิรมาหิ, อมฺหากํ เทวโลเก อภิรมาหีติ สทฺทํ กโรนฺติ, ตาหิ สทฺธึ กเถมีติ ฯ “กุหึ ตาต รถา, น มยํ ปสฺสามาติ ฯ “อตฺถิ ปน มยฺหํ คนฺถิตานิ ปุปฺผานีติ ฯ “อตฺถิ ตาตาติ ฯ “กตโร เทวโลโก รมณีโยติ ฯ “สพฺพโพธิสตฺตานํ พุทฺธมาตาปิตูนญฺจ วสนฏฺฐานํ ตุสิตภวนํ รมณียํ ตาตาติ ฯ “เตนหิ ‘ตุสิตภวนโต อาคตรเถ ปุปฺผทามํ ลคฺคตูติ ปุปฺผทามํ ขิปถาติ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. เต ขิปึสุ ฯ ตํ รถฐุเร ลคฺคิตฺวา อากาเส โอลมฺพิ ฯ มหาชโน ตเทว ปสฺสติ, รถํ น ปสฺสติ ฯ อุปาสโก “ปสฺสเถตํ ปุปฺผทามนฺติ วตฺวา “อาม ปสฺสามาติ วุตฺเต “เอตํ ตุสิตภวนโต อาคตรเถ โอลมฺพติ, อหํ ตุสิตภวนํ คจฺฉามิ, ตุมฺเห มา จินฺตยิตฺถ, มม สนฺติเก นิพฺพตฺติตุกามา หุตฺวา มยา กตนิยาเมเนว ปุญฺญานิ กโรถาติ วตฺวา กาลํ กตฺวา ตุสิตภวนโต อาคตรเถ ปติฏฺฐาสิ ฯ ตาวเทวสฺส ติคาวุตปฺปมาโณ สฏฺฐิสกฏภาราลงฺการปฏิมณฺฑิโต อตฺตภาโว นิพฺพตฺติ, อจฺฉราสหสฺสํ ปริวาเรสิ, ปญฺจวีสติโยชนิกํ รตนวิมานํ ปาตุรโหสิ ฯ เตปิ ภิกฺขู วิหารํ อนุปฺปตฺเต สตฺถา ปุจฺฉิ “สุตา ภิกฺขเว อุปาสเกน ธมฺมเทสนาติ ฯ “อาม ภนฺเต, อนฺตราเยว ปน ‘อาคเมถาติ วาเรสิ, อถสฺส ปุตฺตธีตโร กนฺทึสุ, มยํ ‘อิทานิ อโนกาโสติ อุฏฺฐายาสนา นิกฺขนฺตาติ ฯ “น โส ภิกฺขเว ตุมฺเหหิ สทฺธึ กเถสิ, ฉหิ ปน เทวโลเกหิ เทวตา จ รเถ อลงฺกริตฺวา อาหริตฺวา ตํ อุปาสกํ ปกฺโกสึสุ, โส ธมฺมเทสนาย อนฺตรายํ อนิจฺฉนฺโต ตาหิ สทฺธึ กเถสีติ ฯ “เอวํ ภนฺเตติ ฯ “เอวํ ภิกฺขเวติ ฯ “อิทานิ กุหึ นิพฺพตฺโตติ ฯ “ตุสิตภวเน ภิกฺขเวติ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒

แปล มคธเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อ. อุบาสกไม่ปรารถนาอยู่ ซึ่งอันตรายแห่งการฟังซึ่งธรรม กล่าวแล้วว่า อ. ท่าน ท. ยังกาล จงให้มา อ. ท่าน ท. ยังกาล จงให้มา ดังนี้ ฯ อ. ภิกษุ ท. เป็นผู้นิ่ง ได้เป็นแล้ว ด้วยความสำคัญ ว่า อ. อุบาสก ย่อมกล่าว กะเรา ท. ดังนี้ ฯ ครั้งนั้น อ. บุตรและธิดา ท. ของอุบาสกนั้น ร้องแล้ว ว่า อ. บิดา ของเรา ท. เป็นผู้ไม่อิ่มแล้ว ด้วยการฟังซึ่งธรรม ได้เป็นแล้ว ในกาลก่อน แต่ว่า ในกาลนี้ อ. บิดา ยังบุคคล ให้เรียกมาแล้ว ซึ่งภิกษุ ท. ยังภิกษุ ท. ให้กระทำแล้ว ซึ่งการสาธยาย ย่อมห้าม เองนั่นเทียว ชื่อ อ. สัตว์ผู้ไม่กลัว ต่อความตาย ย่อมไม่มี ดังนี้ ฯ อ.ภิกษุ ท. คิดแล้ว ว่า อ. กาลนี้ เป็นกาลมิใช่โอกาส ย่อมเป็น ดังนี้ ลุกขึ้นแล้ว จากอาสนะ หลีกไปแล้ว ฯ อ. อุบาสก ยังกาลหน่อยหนึ่ง ให้น้อมล่วงไปวิเศษแล้ว กลับได้แล้ว ซึ่งสติ ถามแล้ว ซึ่งบุตร ท. ว่า อ. เจ้า ท. ย่อมคร่ำครวญ เพราะเหตุไร ดังนี้ ฯ อ. บุตร ท. กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่พ่อ อ. ท่าน ยังบุคคล ให้เรียกมาแล้ว ซึ่งภิกษุ ท. ฟังอยู่ ซึ่งธรรม ห้ามแล้ว เองนั่นเทียว ครั้นเมื่อความเป็นอย่างนั้น มีอยู่ อ. เรา ท. คร่ำครวญแล้ว ด้วยอันคิด ว่า ชื่อ อ. สัตว์ผู้ไม่กลัว ต่อความตาย ย่อมไม่มี ดังนี้ ดังนี้ ฯ อ. อุบาสก ถามแล้วว่า ก็ อ. พระผู้เป็นเจ้า ท. ไปแล้ว ในที่ไหน ดังนี้ ฯ อ. บุตร ท. กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่พ่อ อ. พระผู้เป็นเจ้า ท. คิดแล้ว ว่า อ. กาลนี้ เป็นกาลมิใช่โอกาส ย่อมเป็น ดังนี้ ลุกขึ้นแล้ว จากอาสนะ หลีกไปแล้ว ดังนี้ ฯ อ. อุบาสก กล่าวแล้ว ว่า อ. เรา ย่อมกล่าว กับด้วยพระผู้เป็นเจ้า ท. หามิได้ ดังนี้ ฯ อ. บุตร ท. ถามแล้ว ว่า ครั้นเมื่อความเป็นอย่างนั้น มีอยู่ อ. ท่าน ย่อมกล่าว กับ ด้วยใคร ดังนี้ ฯ อ. อุบาสก กล่าวแล้ว ว่า อ. เทวดา ประดับแล้ว ซึ่งรถ ท. หก พามาแล้ว จากเทวโลก ท. หก ยืนอยู่แล้ว ในอากาศ ย่อมกระทำ

ซึ่งเสียง ว่า อ. ท่าน จงยินดียิ่ง ในเทวโลก ของเรา ท. อ. ท่าน จงยินดียิ่ง ในเทวโลก ของเรา ท. ดังนี้ อ. เรา ย่อมกล่าว กับด้วยเทวดา ท. เหล่านั้น ดังนี้ ฯ อ.บุตร ท. ถามแล้วว่า ข้าแต่พ่อ อ. รถ ท. มีอยู่ ในที่ไหน อ. เรา ท. ย่อมไม่เห็น ดังนี้ ฯ อ. อุบาสก ถามแล้ว ว่า ก็ อ. ดอกไม้ ท. อันอันบุคคลร้อยแล้ว เพื่อเรา มีอยู่ หรือ ดังนี้ ฯ อ. บุตร ท. กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่พ่อ อ. ดอกไม้ ท. อันอันบุคคล ร้อยแล้ว เพื่อท่าน มีอยู่ ดังนี้ ฯ อ. อุบาสก ถามแล้ว ว่า อ.เทวโลก ชั้นไหน อันบุคคล พึงยินดี ดังนี้ ฯ อ.บุตร ท. กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่พ่อ อ. ภพ ชื่อว่าดุสิต อันเป็นที่เป็นที่อยู่แห่งพระโพธิสัตว์ทั้งปวง ท. ด้วย แห่งพระมารดาและพระบิดาของพระพุทธเจ้า ท. ด้วย อันบุคคลพึงยินดี ดังนี้ ฯ อ. อุบาสก กล่าวแล้ว ว่า ถ้าอย่างนั้น อ. เจ้า ท. อธิษฐานแล้ว ว่า อ. พวงแห่งดอกไม้ จงคล้องที่รถ คันมาแล้ว จากภพชื่อว่าดุสิต ดังนี้ จงซัดไปซึ่งพวงแห่งดอกไม้ ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. บุตรเหล่านั้นได้เหวี่ยงไปแล้ว ฯ พวงดอกไม้นั้นได้คล้องที่แอกรถ ห้อยลงในอากาศ ฯ มหาชนมองเห็นแต่พวกดอกไม้นั้นเท่านั้น (แต่)มองไม่เห็น รถ ฯ อุบาสกพูดว่า พวกเจ้ามองเห็นพวงดอกไม้นั่นไหม เมื่อบุตรตอบว่ามองเห็นจ้ะ จึงกล่าวว่า พวงดอกไม้นั่นห้อยที่รถซึ่งมาจากภพชั้นดุสิต เราจะไปสู่ภพชั้นดุสิต พวกเจ้าอย่าวิตกเลย พวกเจ้าปรารถนาจะเกิดในสำนักเราก็จงทำบุญทั้งหลายตามทำนองที่เราทำนั่นแหละ ดังนี้แล้วทำกาละดำรงอยู่บนรถที่มาจากภพชั้นดุสิต ฯ ในทันใดนั่นเอง อัตภาพของเขาสูงประมาณ ๓ คาวุต ประดับด้วยอลังการหนักได้ ๖๐ เล่มเกวียนบังเกิดแล้ว นางอัปสรพันหนึ่งแวดล้อมแล้ว วิมานแก้วสูงประมาณ ๒๕ โยชน์ปรากฏแล้ว ฯ พระบรมศาสดาตรัสถามภิกษุแม้เหล่านั้นผู้มาถึงวิหารแล้วโดยลำดับว่า ภิกษุทั้งหลาย อุบาสกได้ฟังพระธรรมเทศนาแล้วหรือ ฯ ภิกษุเหล่านั้น กราบทูลว่า ฟังแล้ว พระพุทธเจ้าข้า แต่อุบาสกได้ห้ามเสียในระหว่างนั่นแลว่า ขอท่าน จงหยุดก่อน เมื่อเป็นเช่นนั้น บุตรธิดา

ของอุบาสกนั้นคร่ำครวญกันแล้ว พวกข้าพระองค์คิดกันว่า บัดนี้ไม่ใช่โอกาส จึงลุกจากอาสนะออกมา ฯ พระบรมศาสดา จึงตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย อุบาสกนั้นไม่ได้กล่าวกับพวกเธอ ก็เทวดาประดับรถ ๖ คันนำมาจากเทวโลก ๖ ชั้น เชื้อเชิญอุบาสกนั้นแล้ว เธอไม่ปรารถนาอันตรายต่อพระธรรมเทศนา จึงกล่าวกับเทวดาเหล่านั้น ฯ ภิกษุทั้งหลายทูลถามว่า อย่างนั้นหรือ พระพุทธเจ้าข้า ฯ พระบรมศาสดา ตรัสตอบว่า อย่างนั้น ภิกษุทั้งหลาย ฯ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลถามว่า บัดนี้ เขาบังเกิดแล้วในที่ไหน ฯ พระบรมศาสดาตรัสว่า ในภพชั้นดุสิต ภิกษุทั้งหลาย ฯ

พระราชปริยัติสุธี ปิยาจาโร วัดธรรมามูล จ.ชัยนาท แปล
สนามหลวงแผนกบาลี ตรวจแก้.